

Халқ сўзи

Ўзбекистон —
келажаги
буюк
давлат

2025 йил — АТРОФ-МУҲИТНИ АСРАШ ВА «ЯШИЛ» ИҚТИСОДИЁТ ЙИЛИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган • WWW.XS.UZ • E-mail: Info@xs.uz • 2025 йил 2 сентябрь, № 181 (9076)

Сешанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодни телефонингиз орқали сканер қилинг.

ШҲТ ДОИРАСИДАГИ КЎП ТОМОНЛАМА ҲАМКОРЛИКНИ КЕНГАЙТИРИШНИНГ УСТУВОР ЙЎНАЛИШЛАРИ КЎРСАТИБ ЎТИЛДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 1 сентябрь куни Тяньцзинь шаҳрида Шанхай ҳамкорлик ташкилоти Давлат раҳбарлари кенгашининг навбатдаги мажлисида иштирок этди.

上海合作组织成员国元首理事会第二十五次会议 25-ое заседание Совета глав государств-членов Шанхайской организации сотрудничества

中国·天津 Тяньцзинь, Китай

2025年9月1日 1 сентября 2025 года

Хитой Халқ Республикаси Раиси Си Цзиньпин раислигида ўтган тадбирда Беларусь Республикаси Президенти Александр Лукашенко, Хиндистон Республикаси Бош вазири Нарендра Модди, Эрон Ислам Республикаси Президенти Массуд Пезешкиён, Қозоғистон Республикаси Президенти Қосим-Жомарт Тоқаев, Қирғиз Республикаси Президенти Садир Жапаров, Покистон Ислам Республикаси Бош вазири Шаҳбоз Шариф, Россия Федерацияси Президенти Владимир Путин, Тожикистон Республикаси Президенти Эмомали Раҳмон, шу-

нингдек, ШҲТ бош котиби Нурлан Ермекаев ва Минтақавий аксилтеррор тузилмаси Ижроия қўмитаси директори Уларбек Шаршеев қатнашди. Кун тартибига мувофиқ, ШҲТ доирасидаги кўп томонлама ҳамкорликни янада ривожлантириш ва ташкилот фаолиятини такомиллаштириш истиқболлари муҳокама қилинди, минтақавий ва халқаро аҳамиятга молик долзарб масалалар юзасидан очик фикр алмашилди. Хитой Раиси Си Цзиньпин давлатимиз раҳбарига сўз берар экан, мамла-

катимиз етакчиси ва халқини Мустақиллик кунини кутлади ҳамда Президент Шавкат Мирзиёев раҳбарлигида Ўзбекистон юксак суръатда ривожланиб, мамлакатда ҳаёт яхшилангани ҳамда Хитой томони бундан жуда мамнулигини алоҳида таъкидлади. Президентимиз учрашув иштирокчиларини кутлаб, Хитойнинг ШҲТга раислигини юксак баҳолади ва Иккинчи жаҳон урушидаги буюк Ғалабанинг 80 йиллиги билан табриклади, шунингдек, ШҲТга аъзо давлатлар делегациялари раҳбарларига Ўзбекистон Республика-

сининг Мустақиллик кунини муносабати билан билдирган самимий табрикларини эътиборга олади. Мамлакатимиз етакчиси ушбу саммит глобал ноаниқлик шароитида ўтаётганини қайд этди. Ишончнинг тизимли инқирози, можароларнинг кенгайиб бораётгани, кўп томонлама институтларнинг заифлашиши ва жаҳон савдо тизимининг парчаланиши халқаро хавфсизлик ва барқарорлик архитектураси асосларига путур етказмоқда.

— Бундай шароитда ШҲТ давлатларининг бир-бирини ўзаро тушуниши ва бирдамлиги — бу фақат қимматли бойлик эмас, балки бизнинг бепеён минтақамизда тинчликни сақлашнинг калитидир, — деди Ўзбекистон етакчиси. ШҲТ доирасидаги кўп томонлама ҳамкорликни янада мустақамлаш мақсадида давлатимиз раҳбари қуйидаги масалаларга эътибор қаратди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Матбуот хизмати сурати.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ШАНХАЙ ҲАМКОРЛИК ТАШКИЛОТИ ДАВЛАТ РАҲБАРЛАРИ КЕНГАШИ МАЖЛИСИДАГИ НУТҚИ

Хурматли делегациялар раҳбарлари! Аввало, Хитой Халқ Республикасининг Раиси, хурматли Си Цзиньпин Жаноби Олийларига мажлисимизни юксак даражада ташкил этгани ва самимий қабул учун чин дилдан миннатдорлик изҳор этаман. Шунингдек, барча иштирокчиларни халқларимиз улкан ҳисса қўшган Иккинчи жаҳон урушида қозонилган буюк Ғалабанинг 80 йиллиги муносабати билан табриклашга ҳам ижозат бергайсиз. Қирғиз Республикасининг Мустақиллик кунини муносабати билан хурматли Президент Садир Нурғожоевич Жапаровга билдирилган табрикларга қўшилган ва Ўзбекистоннинг энг улуғ ва асосий давлат байрами муносабати билан айtilган илиқ сўзларингиз учун миннатдорлик изҳор этаман. Хурматли саммит иштирокчилари! Бизнинг учрашувимиз Хитойнинг қадимий маданияти ҳамда унинг санат ва технология йўналишдаги жадал тараққиёти ўртасидаги уйғунликни ўзида мужассам этган Тяньцзинь шаҳрида бўлиб ўтмоқда. Бу ерда буюк Конфуцийнинг “Ҳаётда ўз ўринингни топишни хоҳлар экансан, бошқаларга ёрдам бер, муваффақиятга интилар экансан, бошқаларнинг ютуғига

кўмак бер”, деган ҳикматли сўзлари ўзгача руҳда янграйди. Бу минг йиллик фалсафа ўзаро хурмат ва бир-бирини қўллаб-қувватлаш, ҳар бир аъзо давлат манфаатларини ҳисобга олиш тамойилларига асосланган Шанхай ҳамкорлик ташкилотининг бугунги миссиясига ҳамроҳдир. ШҲТ маконида умумий тараққиёт ва равақ айнан ана шундай мустақам пойдевор устида барпо этилмоқда, деб ҳисоблайман. Хитойнинг самарали раислиги туфайли Ташкилотимизнинг нуфузи янада мустақамланди, мамлакатларимизнинг ўзаро манфаатли амалий ҳамкорлиги кенгайди. Ишончим комилки, ўтаётган ушбу саммит янги тарихий даврни бошлаб беради ва ўзаро муносабатларнинг узоқ истиқболга мўлжалланган стратегик йўналишларини белгилаб олишга хизмат қилади. Хурматли ҳамкасблар! Иқтисодий, интеллектуал, ресурс ва технологик йўналишларда улкан салоҳиятга эга бўлган Шанхай ҳамкорлик ташкилоти халқаро майдонда ўз таъсирини изчил кенгайтириб бормоқда. Глобал ноаниқлик кузатилаётган ҳозирги шароитда бу муҳим аҳамиятга эгадир. Ишончнинг тизимли инқирози, можароларнинг кенгайиб бораётгани, кўп томонлама институтларнинг заифлашиши ва жаҳон сав-

до тизимининг парчаланиши халқаро хавфсизлик ва барқарорлик архитектураси асосларига путур етказмоқда. Бундай шароитда ШҲТ давлатларининг бир-бирини ўзаро тушуниши ва бирдамлиги — бу фақат қимматли бойлик эмас, балки бизнинг бепеён минтақамизда тинчликни сақлашнинг калитидир. Айниқса, ШҲТ тенг ҳуқуқли мулоқот, ўзаро хурмат ва шериклик макони бўлиб қолаётгани муҳим. Айнан шу жиҳат манфаатлар мувозанатини таъминлаш ва замонамизнинг энг мураккаб хавф-хатарларига биргаликда жавоб топиш имконини бермоқда. ШҲТнинг овози бизнинг умумий сиёсий иродамиз ифодаси, тинч келажак ва барқарор тараққиёт йўлидаги қатъий савий-ҳаракатларга чорловимиз сифатида янада ишончи ва баралла янграши керак, деб ҳисоблаймиз. Кўп томонлама ҳамкорликни янада чуқурлаштириш бўйича ўз қарашларимиз билан ўртоқлашишни истар эдим. Энг аввало, Ташкилотнинг самарадорлигини ошириш, унинг институтлари ва қарорларни амалга ошириш механизмларини мустақамлаш зарур. Ташкилотни трансформация қилиш бўйича Самарқанд саммитида бошланган жараёнлар ушбу муҳим вазибаларни хал этишга ёрдам беради, деб ишонаман.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ «ШАНХАЙ ҲАМКОРЛИК ТАШКИЛОТИ ПЛЮС» ФОРМАТИДАГИ МАЖЛИСИДАГИ НУТҚИ

Хурматли делегациялар раҳбарлари! Хитой Халқ Республикаси Раиси, хурматли Си Цзиньпин Жаноби Олийларига аънавий самимий қабул ва мамлакатнинг “шимойил дарвозаси”, деб аталадиган гўзал ва жўшқин Тяньцзинь шаҳрида саммитни юксак даражада ташкил этгани учун яна бир бор чин дилдан миннатдорлик изҳор этаман. Кузатувчи давлатлар, шериклар ва саммит меҳмонлари делегацияларини, шунингдек, етакчи халқаро институтлар раҳбарларини кутлашдан мамнунман. Том маънода очиклик ва кўп томонлама ҳамкорлик руҳида жавоб берадиган “ШҲТ плюс” формати ишончи мулоқот учун замоннинг ўзи талаб қилаётган майдонга айланиб бормоқда. Олдиндан башорат қилиб бўлмайдиган халқаро вазият ҳукм сураётган шароитда ШҲТ жаҳонда барқарор ва адолатли тартиботни таъминлашнинг мустақам таянчларидан бири, деб ҳисоблаймиз. Хурматли учрашув иштирокчилари! Ушбу саммитимиз йигирманчи асрнинг муҳим фожияси бўлган Иккинчи жаҳон уруши тугаганининг 80 йиллиги байрам қилинаётган йилда ўтаётгани чуқур рамзий маънога эга. Бу нафақат муҳим тарихий воқеа, балки ўзига хос оғохлантириш ҳамдир. Тинчлик бир марта ва доимий

эришиладиган неъмат эмас, уни доимо асраб-авайлаш ва мустақамлаш зарур. Низо ва можаролар тўлқинини тўхтатиш, ишончни қайта тиклаш, тинч-тотув ҳаётга интилиш, халқаро ҳуқуқнинг умумэътироф этилган тамойил ва меъёрларини хурмат қилиш муҳимдир. Шу муносабат билан хурматли Раис Си Цзиньпин илгари сурган Глобал бошқарув бўйича ташаббусини қўллаб-қувватлаймиз. Халқаро муаммолар ҳақида гапирганда, Ғазо секторидаги вазиятга эътибор қаратмасдан ўтолмайман. Ушбу минтақада вазият яна кескинлашаётгани ва аҳолининг аҳволи ёмонлашаётгани чуқур ташвиш уйғотмоқда. Фақат “икки халқ учун — икки давлат” тамойили асосида Фаластин — Исроил масаласига адолатли ечим топиш орқали Яқин Шарқдаги можарони тўхтатиш мумкин, деб ҳисоблаймиз. Хурматли саммит иштирокчилари! Кўп томонлама ҳамкорлик бора-бора, бизнинг назаримиздаги, энг муҳим вазибаларга қисқача тўхталиб ўтмоқчиман. Биринчи. Бугунги кунда жаҳон хавфсизлигини таъминлашнинг бизга таниш омиллари доирасидан чиқиб кетган таҳдид ва хатарларнинг мураккаб мажмуаси қаршисида турибди. Иқлимнинг кескин ўзгариши,

энергетика ва озиқ-овқат ресурслари тақчиллиги, миграция инқирозлари, киберхужумлар ва бошқа кўплаб янги хавф-хатарлар пайдо бўлмоқда. Фақат хавфсизликнинг бўлинмаслиги тамойилига асосланган коллектив савий-ҳаракатларга халқларимиз барқарорлиги ва фаровонлигини таъминлаш имкониятини беришни таъкидлаб ўтмоқчиман. Шу маънода, ШҲТ Минтақавий аксилтеррор тузилмаси базасида Хавфсизликка таҳдид ва хавф-хатарларга қарши курашиш бўйича ШҲТ плюс мулоқоти ни ўтказишни тақдир қиламан. Иккинчи. Афғонистондаги вазиятни ҳисобга олмасдан ва халқаро ҳамжамиятнинг афғон ҳукумати билан конструктив мулоқотини йўлга қўймасдан туриб, минтақамизда барқарорликни таъминлаш мумкин эмас. Ушбу мақсадга эришиш кўп жиҳатдан Афғонистонда, умуман, бутун минтақада узоқ муддатли тинчлик ва барқарорликдан манфаатдор бўлган ШҲТ давлатларининг сиёсий иродасига боғлиқ.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ШАНХАЙ ҲАМКОРЛИК ТАШКИЛОТИ ДАВЛАТ РАҲБАРЛАРИ КЕНГАШИ МАЖЛИСИДАГИ НУТҚИ

Биз Ташкилотнинг изчил кенгайиши тарафдоримиз. Чунки “ШХТ модели”нинг муваффақияти унинг очкилиги ва кенг қўламли ҳамкорликка йўналтирилганидир. Биз ўз келажагини ШХТ билан боғлиқ ҳолда кўраётган давлатларнинг интилишларини қўллаб-қувватлашга тайёрмиз.

ШХТнинг мулоқот бўйича шериклари таркиби, жумладан, бошқа минтақа давлатлари ҳисобидан кенгайиб бораётгани Ташкилотни Глобал Жануб мамлакатлари билан ҳамкорлик платформасига айлантиришга ёрдам беради.

Хавфсизлик соҳасидаги ҳамкорлик — ШХТнинг ҳал қилувчи устувор йўналишларидан биридир. Бугунги кунда келишилган ёндашувларга ҳамда ишонч ва хавфсизликни таъминлашнинг янги механизмларига талаб кучайиб бормоқда.

Ядро хавфсизлиги йўлида кўп томонлама шерикликни мустаҳкамлаш бўйича ШХТ декларациясини қабул қилиш вақти келди, деб ҳисоблаймиз. Ушбу декларация тинчлик йўлидаги атомни ривожлантириш ва фақуллодда ҳолатларга жавоб қайтаришнинг мустаҳкам асосига айланади, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти шафелигидаги тарқатмаслик глобал режимига муносиб ҳисса бўлади.

Терроризм ва экстремизмнинг табиати сезиларли равишда ўзгараётгани, кибержиноятчилик, синтетик наркотиклар ишлаб чиқариши ва айланмаси ўсиб бораётгани, уюшган жиноятчилик кучаяётгани муносабати билан билдирилаётган хавотирларга қўшилиамиз.

Ушбу таҳдидларга қарши самарали курашни мақсадида Ички ишлар ва жамоат хавфсизлиги вазирлари кенгаши ишини қайта тиклаш, Жиноятчиликка қарши курашишда ҳамкорлик тўғрисидаги битимни қайта кўриб чиқиш, Гиёҳвандликка

қарам бўлиб қолишга қарши курашишнинг 2030 йилга қадар мўлжалланган дастурини ишлаб чиқишни тақлиф этамиз.

“ШХТ — Афғонистон” мулоқот гуруҳи фаолияти қайта тикланишини қўллаб-қувватлаймиз. Конструктив мулоқотларни ривожлантириш ва Афғонистондаги ижтимоий-иқтисодий лойиҳаларни қўллаб-қувватлаш бўйича тақлифларни ишлаб чиқиш унинг асосий вазифаларидан бири бўлиши мумкин.

Хурматли делегациялар раҳбарлари!

Жаҳон иқтисодиётида кузатилаётган ҳозирги тенденцияларни ҳисобга олиб, савдо-иқтисодий ҳамкорликни кенгайтиришга устувор аҳамият қаратамиз.

Биз кенг минтақамизда иқтисодий ҳамкорликнинг барқарор моделларини шакллантириш тарафдоримиз.

ШХТ маконида минтақавий ички маҳсулот айирбошлаш ҳажмини оширишга туртки берадиган Савдо-иқтисодий шартнома тўғрисидаги битим имзоланишини муҳим вазифа, деб ҳисоблаймиз.

Ишончли ишлаб чиқариш-логистика занжирларини ривожлантириш ва ўзаро сармояларни рағбатлантириш зарур эканини таъкидламоқчиман.

Шу муносабат билан ШХТ доирасида минералларни қазиб олиш ва чуқур қайта ишлашда илгор технологияларни жорий этиш мақсадида Стратегик материаллар бўйича ШХТ минтақавий маркази, мамлакатларимизда мувофиқлаштирилган сиёсат олиб бориш ва “Яшил” энергетикани жадал ривожлантириш учун ШХТ Энергетика консорциуми, стартап ва инновациялар лойиҳаларни қўллаб-қувватлаш ҳамда илгари суриш учун Венчур компаниялари ва жамғармалари тармоғи, мамлакатларимиз минта-

қаларини жалб қилган ҳолда, бизнес бўйича мулоқотларни йўлга қўйиш ва инвестицияларни илгари суриш учун Махсус электрон портал каби қатор янги кўп томонлама платформалар ва кооперацияни қўллаб-қувватлаш воситаларини ташкил этишни тақлиф қиламан.

Минтақавий саноат ва инфра-тузилма лойиҳаларини молиявий қўллаб-қувватлашнинг самарали воситаларини тезроқ жорий этиш муҳим. Ушбу масалани ваколатли вазирлар даражасида яна бир бор кўриб чиқишни тақлиф этамиз.

Шимол — Жануб ва Шарқ — Ғарб йўналишлари бўйича транспорт-транзит салоҳиятини тўлиқ ишга солиш мамлакатларимизнинг умумий манфаатларига жавоб беради. Марказий Осиё орқали Форс кўрфазини ва Ҳинд океани портларига чиқадиган жанубий йўналишдаги йўлакларни ривожлантириш алоҳида долзарб аҳамият касб этмоқда.

Биз “ШХТ ягона транспорт макони”ни шакллантириш ва уни “Бир макон, бир йўл” стратегик ташаббуси билан боғлаш бўйича саъй-ҳаракатларни мувофиқлаштириш учун катта иқтисодий заруратларни кўриб олиш мақсадида Стратегик материаллар бўйича ШХТ минтақавий маркази, мамлакатларимизда мувофиқлаштирилган сиёсат олиб бориш ва “Яшил” энергетикани жадал ривожлантириш учун ШХТ Энергетика консорциуми, стартап ва инновациялар лойиҳаларни қўллаб-қувватлаш ҳамда илгари суриш учун Венчур компаниялари ва жамғармалари тармоғи, мамлакатларимиз минта-

қаларини жалб қилган ҳолда, бизнес бўйича мулоқотларни йўлга қўйиш ва инвестицияларни илгари суриш учун Махсус электрон портал каби қатор янги кўп томонлама платформалар ва кооперацияни қўллаб-қувватлашнинг самарали воситаларини ташкил этишни тақлиф қиламан.

Минтақавий саноат ва инфра-тузилма лойиҳаларини молиявий қўллаб-қувватлашнинг самарали воситаларини тезроқ жорий этиш муҳим. Ушбу масалани ваколатли вазирлар даражасида яна бир бор кўриб чиқишни тақлиф этамиз.

Шимол — Жануб ва Шарқ — Ғарб йўналишлари бўйича транспорт-транзит салоҳиятини тўлиқ ишга солиш, Марказий Осиё орқали Форс кўрфазини ва Ҳинд океани портларига чиқадиган жанубий йўналишдаги йўлакларни ривожлантириш алоҳида долзарб аҳамият касб этмоқда.

Биз “ШХТ ягона транспорт макони”ни шакллантириш ва уни “Бир макон, бир йўл” стратегик ташаббуси билан боғлаш бўйича саъй-ҳаракатларни мувофиқлаштириш учун катта иқтисодий заруратларни кўриб олиш мақсадида Стратегик материаллар бўйича ШХТ минтақавий маркази, мамлакатларимизда мувофиқлаштирилган сиёсат олиб бориш ва “Яшил” энергетикани жадал ривожлантириш учун ШХТ Энергетика консорциуми, стартап ва инновациялар лойиҳаларни қўллаб-қувватлаш ҳамда илгари суриш учун Венчур компаниялари ва жамғармалари тармоғи, мамлакатларимиз минта-

қаларини жалб қилган ҳолда, бизнес бўйича мулоқотларни йўлга қўйиш ва инвестицияларни илгари суриш учун Махсус электрон портал каби қатор янги кўп томонлама платформалар ва кооперацияни қўллаб-қувватлашнинг самарали воситаларини тезроқ жорий этиш муҳим. Ушбу масалани ваколатли вазирлар даражасида яна бир бор кўриб чиқишни тақлиф этамиз.

Маданий алоқаларни янада чуқурлаштириш ва халқ дипломатияси институтини кучайтириш ШХТ доирасидаги узоқ муддатли шерикликнинг муҳим омилли ҳисобланади.

Халқ ижодиёти халқроқ фестивалларини ўтказиш, “ШХТ университети” шериклик тармоғининг онлайн кампусини яратиш, инновациялар йўналишлари бўйича ҳар йили талаблар ва ёш мутахассислар ўртасида танлов ва олимпиадалар ташкил этиш гуманитар алмашувларни ривожлантириш ва халқларимизни янада яқинлаштиришга кучли туртки бериши мумкин.

Бундан ташқари, “Сайёҳлик йўлағи” ва ШХТ тиббиёт туризми альянсини ишга тушириш каби истиқболли лойиҳаларни ишлаб чиқишни тақлиф этамиз.

Хурматли ҳамкасблар! Фурсатдан фойдаланиб, Қирғизистон Шанхай ҳамкорлик ташкилотига раислиқни қабул қилгани муносабати билан Садир Нурғожоевични табриклаб, Сизга бу борада улкан муваффақиятлар тилайман.

Нутқимнинг якунида бугун қабул қилинаётган Тяньцзинь декларацияси, ШХТни 2035 йилга қадар ривожлантириш стратегияси ва бошқа яқиний ҳужжатлар кўп қиррали ҳамкорлигимизни кенгайтириш ва замонавий таҳдидларга самарали ечимлар топишда муҳим асос бўлиб хизмат қилади, деб ишонч билдираман.

Биз ШХТ доирасида дўстлик, яхши кўшничилик ва ўзаро фойдали ҳамкорликни мустаҳкамлаш борасидаги умумий вазифаларни ҳал қилиш учун ишларни биргаликда давом эттиришга тайёрмиз.

Эътиборингиз учун раҳмат.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ «ШАНХАЙ ҲАМКОРЛИК ТАШКИЛОТИ ПЛЮС» ФОРМАТИДАГИ МАЖЛИСИДАГИ НУТҚИ

Афғонистон иқтисодиётини қайта тиклаш ва у билан минтақавий кооперацияни ривожлантиришга қаратилган дастур ва лойиҳаларни амалга ошириш мақсадида ШХТдаги шерикларимиз билан кенг қўламли ҳамкорликка тайёрмиз.

Учинчи. Мавжуд тўсиқларни олиб ташлаш ва стандартларни яқинлаштириш, электрон савдо майдончаларини ривожлантириш, саноат кооперацияси ва инновацияларни рағбатлантириш учун саъй-ҳаракатларимизни бирлаштириш муҳим.

Бизнес соҳасидаги мулоқотлар учун самарали майдонни ишга тушириш мақсадида, барча манфаатдор шерикларимизни жалб этган ҳолда, ҳар йили “ШХТ Инвест” инвестиция форумини ўтказишни тақлиф этаман. Биринчи форумни келгуси йили Ўзбекистонда ўтказишга тайёрмиз.

Тўртинчи. Минтақамизни глобал йўлақлар билан ишончли боғлашни таъминлайдиган самарали транспорт йўналишларини яратиш биз учун ҳаётий муҳим масаладир.

Шу борада амалга оширилаётган Хитой — Қирғизистон — Ўзбекистон темир йўли қурилиши лойиҳаси алоҳида аҳамиятга эга.

Келгусида ушбу йўналишнинг Трансафғон йўлағи билан боғлиқ ШХТ маконида ягона транспорт тармоғини шакллантириш имконини беради.

Бешинчи. ШХТ мамлакатлари сунъий интеллект, катта маълумотлар базалари, робототехника, биомухандислик, муқобил

энергетика каби илгор йўналишларда катта сакрашни таъминлашга қодир бўлган улкан илмий-техник салоҳиятга эга.

Янги ғояларни генерация қилиш, илгор ташаббусларни ишлаб чиқиш ва технологиялар трансфери учун ШХТ инновацион-технологик хаблар тармоғини яратишни амалий қадам сифатида тақлиф этамиз.

Олтинчи. Маданий-гуманитар соҳада ҳамкорликни кенгайтириш умумий манфаатларимизга жавоб беради ва дўст халқларимизни яқинлаштиришга хизмат қилади.

“ШХТ оиласи” маданий ранг-баранглиги ва бой қадриятларини илгари суришга кўмаклашиш билан шугулланадиган Буюк Ипак йўли маданий мулоқотини таъсис этишни тақлиф қиламан.

Шу йилнинг кузида ЮНЕСКО Бош конференциясининг Самарқандда ўтадиган асосий тадбирлари мамлакатларимизнинг ноёб тарихий меросини намойиш этиш учун муҳим майдон бўлиши мумкин.

Барча шерикларимизни катта мамнуният билан ушбу муҳим маданий воқеаларда фаол иштирок этишга тақлиф этаман.

Хурматли делегациялар раҳбарлари!

Ишончим комил, “ШХТ плюс” форматидаги ушбу саммитнинг сарҳадсул натижалари барқарорликни янада мустаҳкамлаш, кўп қиррали шерикликни кенгайтириш, барча мамлакатларимизнинг барқарор ривожланишини таъминлашга хизмат қилади.

Эътиборингиз учун раҳмат.

ШХТ ДОИРАСИДАГИ КЎП ТОМОНЛАМА ҲАМКОРЛИКНИ КЕНГАЙТИРИШНИНГ УСТУВОР ЙЎНАЛИШЛАРИ КЎРСАТИБ ЎТИЛДИ

Энг аввало, ташкилотнинг самардорлигини ошириш, унинг институтлари ва қарорларни амалга ошириш механизмларини мустаҳкамлаш зарурлиги қайд этилди. Ташкилотни трансформация қилиш бўйича Самарқанд саммитида бошланган жараёнлар ушбу муҳим вазифаларни ҳал этишга ёрдам беришига ишонч билдирилди.

Давлатимиз раҳбари ШХТни изчил кенгайтириш, унинг мулоқот бўйича шериклари таркибига янги аъзоларни, жумладан, бошқа минтақа давлатларини қўшиш зарурлигини, бу ташкилотни Глобал Жануб мамлакатлари билан ҳамкорлик платформасига айлантиришга ёрдам беришини таъкидлади.

Хавфсизлик соҳасидаги ҳамкорлик ШХТнинг устувор йўналишларидан биридир. — Бугунги кунда келишилган ёндашувларга ҳамда ишонч ва хавфсизликни таъминлашнинг янги механизмларига талаб кучайиб бормоқда, — деди Ўзбекистон Президенти.

Шу маънода, давлатимиз раҳбари Ядро хавфсизлиги йўлида кўп томонлама шерикликни мустаҳкамлаш бўйича ШХТ декларациясини қабул қилишга чақирди. Ушбу декларация тинчлик йўлидаги атомни ривожлантириш ва фақуллодда ҳолатларга жавоб қайтаришнинг мустаҳкам асосига айланади, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти шафелигидаги тарқатмаслик глобал режимига муносиб ҳисса бўлади.

Трансчегаравий таҳдидларга қарши самарали курашни мақсадида Ички ишлар ва жамоат хавфсизлиги вазирлари кенгаши ишини қайта тиклаш, Жиноятчиликка қарши курашишда ҳамкорлик тўғрисидаги битимни қайта кўриб чиқиш, Гиёҳвандликка қарам бўлиб қолишга қарши курашишнинг 2030 йилга қадар мўлжалланган дастурини ишлаб чиқиш тақлиф қилинди.

Ўзбекистон етакчиси “ШХТ — Афғонистон” мулоқот гуруҳи фаолияти қайта тикланишини қўллаб-қувватлади. Конструктив мулоқотларни ривожлантириш ва Афғонистондаги ижтимоий-иқтисодий лойиҳаларни қўллаб-қувватлаш бўйича тақлифларни ишлаб чиқиш унинг асосий вазифаларидан бири бўлиши мумкин.

Жаҳон иқтисодиётида кузатилаётган ҳозирги тенденцияларни ҳисобга олиб, савдо-иқтисодий ҳамкорликни кенгайтиришга устувор аҳамият қаратилмоқда.

— Биз кенг минтақамизда иқтисодий ҳамкорликнинг барқарор моделларини шакллантириш тарафдоримиз, — деди давлатимиз раҳбари.

Савдонини соддалаштириш тартиб-таомиллари тўғрисидаги битимни имзолаш ҳамда

минтақавий саноат ва инфратузилма лойиҳаларини молиявий қўллаб-қувватлашнинг самарали воситаларини тезроқ жорий этиш муҳимлиги қайд этилди.

Ишончли ишлаб чиқариш-логистика занжирларини ривожлантириш ва ўзаро сармояларни рағбатлантириш мақсадида ШХТ доирасида Стратегик материаллар бўйича минтақавий марказ, Энергетика консорциуми, стартап ва инновациялар лойиҳаларини қўллаб-қувватлаш ҳамда илгари суриш учун Венчур компаниялари ва жамғармалари тармоғи, бизнес бўйича мулоқотларни йўлга қўйиш ва инвестицияларни илгари суриш учун Махсус электрон портал каби бир қатор янги кўп томонлама тузилмалар ва кооперацияни қўллаб-қувватлаш воситаларини жорий этиш тақлиф қилинди.

Давлатимиз раҳбари Шимол — Жануб ва Шарқ — Ғарб йўналишлари бўйича транспорт-транзит салоҳиятини тўлиқ ишга солиш, Марказий Осиё орқали Форс кўрфазини ва Ҳинд океани портларига чиқадиган жанубий йўналишдаги йўлакларни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратди.

“ШХТ ягона транспорт макони”ни шакллантириш ва уни “Бир макон, бир йўл” стратегик ташаббуси билан боғлаш бўйича саъй-ҳаракатларни мувофиқлаштириш учун катта иқтисодий заруратларни кўриб олиш мақсадида Стратегик материаллар бўйича ШХТ минтақавий маркази, мамлакатларимизда мувофиқлаштирилган сиёсат олиб бориш ва “Яшил” энергетикани жадал ривожлантириш учун ШХТ Энергетика консорциуми, стартап ва инновациялар лойиҳаларни қўллаб-қувватлаш ҳамда илгари суриш учун Венчур компаниялари ва жамғармалари тармоғи, мамлакатларимиз минта-

қаларини жалб қилган ҳолда, бизнес бўйича мулоқотларни йўлга қўйиш ва инвестицияларни илгари суриш учун Махсус электрон портал каби қатор янги кўп томонлама платформалар ва кооперацияни қўллаб-қувватлашнинг самарали воситаларини ташкил этишни тақлиф қиламан.

Минтақавий саноат ва инфра-тузилма лойиҳаларини молиявий қўллаб-қувватлашнинг самарали воситаларини тезроқ жорий этиш муҳим. Ушбу масалани ваколатли вазирлар даражасида яна бир бор кўриб чиқишни тақлиф этамиз.

Шимол — Жануб ва Шарқ — Ғарб йўналишлари бўйича транспорт-транзит салоҳиятини тўлиқ ишга солиш, Марказий Осиё орқали Форс кўрфазини ва Ҳинд океани портларига чиқадиган жанубий йўналишдаги йўлакларни ривожлантириш алоҳида долзарб аҳамият касб этмоқда. Биз “ШХТ ягона транспорт макони”ни шакллантириш ва уни “Бир макон, бир йўл” стратегик ташаббуси билан боғлаш бўйича саъй-ҳаракатларни мувофиқлаштириш учун катта иқтисодий заруратларни кўриб олиш мақсадида Стратегик материаллар бўйича ШХТ минтақавий маркази, мамлакатларимизда мувофиқлаштирилган сиёсат олиб бориш ва “Яшил” энергетикани жадал ривожлантириш учун ШХТ Энергетика консорциуми, стартап ва инновациялар лойиҳаларни қўллаб-қувватлаш ҳамда илгари суриш учун Венчур компаниялари ва жамғармалари тармоғи, мамлакатларимиз минта-

қаларини жалб қилган ҳолда, бизнес бўйича мулоқотларни йўлга қўйиш ва инвестицияларни илгари суриш учун Махсус электрон портал каби қатор янги кўп томонлама платформалар ва кооперацияни қўллаб-қувватлашнинг самарали воситаларини ташкил этишни тақлиф қиламан.

Минтақавий саноат ва инфра-тузилма лойиҳаларини молиявий қўллаб-қувватлашнинг самарали воситаларини тезроқ жорий этиш муҳим. Ушбу масалани ваколатли вазирлар даражасида яна бир бор кўриб чиқишни тақлиф этамиз.

Шимол — Жануб ва Шарқ — Ғарб йўналишлари бўйича транспорт-транзит салоҳиятини тўлиқ ишга солиш, Марказий Осиё орқали Форс кўрфазини ва Ҳинд океани портларига чиқадиган жанубий йўналишдаги йўлакларни ривожлантириш алоҳида долзарб аҳамият касб этмоқда.

Биз “ШХТ ягона транспорт макони”ни шакллантириш ва уни “Бир макон, бир йўл” стратегик ташаббуси билан боғлаш бўйича саъй-ҳаракатларни мувофиқлаштириш учун катта иқтисодий заруратларни кўриб олиш мақсадида Стратегик материаллар бўйича ШХТ минтақавий маркази, мамлакатларимизда мувофиқлаштирилган сиёсат олиб бориш ва “Яшил” энергетикани жадал ривожлантириш учун ШХТ Энергетика консорциуми, стартап ва инновациялар лойиҳаларни қўллаб-қувватлаш ҳамда илгари суриш учун Венчур компаниялари ва жамғармалари тармоғи, мамлакатларимиз минта-

қаларини жалб қилган ҳолда, бизнес бўйича мулоқотларни йўлга қўйиш ва инвестицияларни илгари суриш учун Махсус электрон портал каби қатор янги кўп томонлама платформалар ва кооперацияни қўллаб-қувватлашнинг самарали воситаларини ташкил этишни тақлиф қиламан.

Минтақавий саноат ва инфра-тузилма лойиҳаларини молиявий қўллаб-қувватлашнинг самарали воситаларини тезроқ жорий этиш муҳим. Ушбу масалани ваколатли вазирлар даражасида яна бир бор кўриб чиқишни тақлиф этамиз.

Шимол — Жануб ва Шарқ — Ғарб йўналишлари бўйича транспорт-транзит салоҳиятини тўлиқ ишга солиш, Марказий Осиё орқали Форс кўрфазини ва Ҳинд океани портларига чиқадиган жанубий йўналишдаги йўлакларни ривожлантириш алоҳида долзарб аҳамият касб этмоқда.

Биз “ШХТ ягона транспорт макони”ни шакллантириш ва уни “Бир макон, бир йўл” стратегик ташаббуси билан боғлаш бўйича саъй-ҳаракатларни мувофиқлаштириш учун катта иқтисодий заруратларни кўриб олиш мақсадида Стратегик материаллар бўйича ШХТ минтақавий маркази, мамлакатларимизда мувофиқлаштирилган сиёсат олиб бориш ва “Яшил” энергетикани жадал ривожлантириш учун ШХТ Энергетика консорциуми, стартап ва инновациялар лойиҳаларни қўллаб-қувватлаш ҳамда илгари суриш учун Венчур компаниялари ва жамғармалари тармоғи, мамлакатларимиз минта-

қаларини жалб қилган ҳолда, бизнес бўйича мулоқотларни йўлга қўйиш ва инвестицияларни илгари суриш учун Махсус электрон портал каби қатор янги кўп томонлама платформалар ва кооперацияни қўллаб-қувватлашнинг самарали воситаларини ташкил этишни тақлиф қиламан.

Минтақавий саноат ва инфра-тузилма лойиҳаларини молиявий қўллаб-қувватлашнинг самарали воситаларини тезроқ жорий этиш муҳим. Ушбу масалани ваколатли вазирлар даражасида яна бир бор кўриб чиқишни тақлиф этамиз.

Шимол — Жануб ва Шарқ — Ғарб йўналишлари бўйича транспорт-транзит салоҳиятини тўлиқ ишга солиш, Марказий Осиё орқали Форс кўрфазини ва Ҳинд океани портларига чиқадиган жанубий йўналишдаги йўлакларни ривожлантириш алоҳида долзарб аҳамият касб этмоқда.

Биз “ШХТ ягона транспорт макони”ни шакллантириш ва уни “Бир макон, бир йўл” стратегик ташаббуси билан боғлаш бўйича саъй-ҳаракатларни мувофиқлаштириш учун катта иқтисодий заруратларни кўриб олиш мақсадида Стратегик материаллар бўйича ШХТ минтақавий маркази, мамлакатларимизда мувофиқлаштирилган сиёсат олиб бориш ва “Яшил” энергетикани жадал ривожлантириш учун ШХТ Энергетика консорциуми, стартап ва инновациялар лойиҳаларни қўллаб-қувватлаш ҳамда илгари суриш учун Венчур компаниялари ва жамғармалари тармоғи, мамлакатларимиз минта-

қаларини жалб қилган ҳолда, бизнес бўйича мулоқотларни йўлга қўйиш ва инвестицияларни илгари суриш учун Махсус электрон портал каби қатор янги кўп томонлама платформалар ва кооперацияни қўллаб-қувватлашнинг самарали воситаларини ташкил этишни тақлиф қиламан.

Минтақавий саноат ва инфра-тузилма лойиҳаларини молиявий қўллаб-қувватлашнинг самарали воситаларини тезроқ жорий этиш муҳим. Ушбу масалани ваколатли вазирлар даражасида яна бир бор кўриб чиқишни тақлиф этамиз.

Шимол — Жануб ва Шарқ — Ғарб йўналишлари бўйича транспорт-транзит салоҳиятини тўлиқ ишга солиш, Марказий Осиё орқали Форс кўрфазини ва Ҳинд океани портларига чиқадиган жанубий йўналишдаги йўлакларни ривожлантириш алоҳида долзарб аҳамият касб этмоқда.

Биз “ШХТ ягона транспорт макони”ни шакллантириш ва уни “Бир макон, бир йўл” стратегик ташаббуси билан боғлаш бўйича саъй-ҳаракатларни мувофиқлаштириш учун катта иқтисодий заруратларни кўриб олиш мақсадида Стратегик материаллар бўйича ШХТ минтақавий маркази, мамлакатларимизда мувофиқлаштирилган сиёсат олиб бориш ва “Яшил” энергетикани жадал ривожлантириш учун ШХТ Энергетика консорциуми, стартап ва инновациялар лойиҳаларни қўллаб-қувватлаш ҳамда илгари суриш учун Венчур компаниялари ва жамғармалари тармоғи, мамлакатларимиз минта-

қаларини жалб қилган ҳолда, бизнес бўйича мулоқотларни йўлга қўйиш ва инвестицияларни илгари суриш учун Махсус электрон портал каби қатор янги кўп томонлама платформалар ва кооперацияни қўллаб-қувватлашнинг самарали воситаларини ташкил этишни тақлиф қиламан.

Минтақавий саноат ва инфра-тузилма лойиҳаларини молиявий қўллаб-қувватлашнинг самарали воситаларини тезроқ жорий этиш муҳим. Ушбу масалани ваколатли вазирлар даражасида яна бир бор кўриб чиқишни тақлиф этамиз.

Шимол — Жануб ва Шарқ — Ғарб йўналишлари бўйича транспорт-транзит салоҳиятини тўлиқ ишга солиш, Марказий Осиё орқали Форс кўрфазини ва Ҳинд океани портларига чиқадиган жанубий йўналишдаги йўлакларни ривожлантириш алоҳида долзарб аҳамият касб этмоқда.

Биз “ШХТ ягона транспорт макони”ни шакллантириш ва уни “Бир макон, бир йўл” стратегик ташаббуси билан боғлаш бўйича саъй-ҳаракатларни мувофиқлаштириш учун катта иқтисодий заруратларни кўриб олиш мақсадида Стратегик материаллар бўйича ШХТ минтақавий маркази, мамлакатларимизда мувофиқлаштирилган сиёсат олиб бориш ва “Яшил” энергетикани жадал ривожлантириш учун ШХТ Энергетика консорциуми, стартап ва инновациялар лойи

Муносабат

ТИНЧЛИКНИ САҚЛАШНИНГ МУҲИМ КАФОЛАТИ

31 август — 1 сентябрь кунлари Хитойнинг Тяньцзинь шаҳрида бўлиб ўтган Шанхай ҳамкорлик ташкилоти (ШХТ)нинг навбатдаги саммитида халқаро ва минтақавий аҳамиятга эга қатор масалалар муҳокама қилинди. Унда Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев қатнашиб, ташкилот фаолиятини янада такомиллаштиришга қаратилган муҳим ташаббусларини илгари сурди.

ШХТ бугунги кунда хавфсизлик, иқтисодий ривожланиш ва маданий алоқалар соҳасидаги кўп томонлама ҳамкорликни таъминловчи асосий минтақавий платформа сифатида тобора катта аҳамият касб этмоқда. Ташкилот таркибидagi давлатлар сони ортиб бориши, унга янгидан-янги аъзолар ва кузатувчиларнинг қўшилиши унинг халқаро майдондаги нуфузи ва таъсирини янада мустаҳкамлаётди.

амалга ошириш зарурлигини таъкидлади. Унинг фикрича, бугунги нотинч ва мураккаб халқаро шароитда ШХТ мамлакатлари ўртасидаги ўзаро ишонч ҳамда бирдамлик нафақат қимматли бойлик, балки тинчликни сақлашнинг муҳим кафолатига айланмоқда. Давлатимиз раҳбари ташкилотни трансформация қилиш жараёнини давом эттириш, унинг доирасидаги мулоқот форматларини кенгайтириш ва Глобал Жануб давлатлари билан ҳамкорликни ривожлантириш лозимлигини қайд этди. Шунингдек, хавфсизлик масалалари, хусусан, ядро хавфсизлиги бўйича декларация қабул қилиш, трансчегаравий таҳдидларга ва гиёҳвандликка

қарши дастурлар ишлаб чиқиш, Афғонистон бўйича ШХТ мулоқот гуруҳининг фаолиятини тиклашга оид таклифларни билдирди. Президентимиз халқаро иқтисодий шароитни инобатга олган ҳолда савдо-иқтисодий ҳамкорликни чуқурлаштиришга алоҳида эътибор қаратди. У минтақавий саноат ва инфратузилма лойиҳаларини қўллаб-қувватлаш, логистика занжирларини шакллантириш, инвестицияларни жалб қилиш ҳамда стратегик материаллар бўйича махсус марказ ташкил этиш таклифини илгари сурди. Унинг сўзларига кўра, бугун ишончли транспорт йўлақлари, рақамли платформа ва "яшил" иқтисодиёт элементларини яратиш гоят муҳимдир. ШХТ доирасида маданий-гуманитар ҳамкорликни кучайтириш, халқлар ўртасида дўстлик ва ўзаро тушунишни мустаҳкамлаш, "ШХТ университети"нинг онлайн кампусини ташкил этиш, ёшлар ва талабалар ўртасида олимпиадалар ўтказиш, маданий фестивалларни йўлга қўйиш каби ташаббуслар билдирилди. Шу орқали ташкилот доирасида халқ дипломатияси институтларини ривожлантириш ва умумий манфаатларга хизмат қиладиган гуманитар алоқаларни мустаҳкамлаш мақсад қилинган.

Тяньцзинь саммити якунида қатор муҳим ҳужжатлар, жумладан, Тяньцзинь декларацияси, ШХТни 2035 йилгача ривожлантириш стратегияси ва бошқа кўп томонлама келишувлар қабул қилинди. Бу ҳужжатлар ШХТ фаолиятининг янги босқичини бошлаб, унинг халқаро нуфузини янада оширишга хизмат қилади. Президентимиз томонидан илгари сурилган таклиф ва ташаббуслар иштирокчи давлатлар томонидан кенг қўллаб-қувватланди ва уларни амалга ошириш учун сиёсий ирода мавжудлиги қайд этилди. Шу тариқа Тяньцзиньдаги ШХТ саммити нафақат долзарб масалаларни муҳокама қилиш, балки ташкилотнинг келгуси ривожланиш стратегиясини белгилаш нуктаи назаридан ҳам катта сиёсий аҳамиятга эга бўлди. Ўзбекистон бу жараёнда ўзининг конструктив, ташаббускор ва фаол позицияси орқали минтақавий барқарорлик ва ривожланишга ўз хиссасини қўшишда давом этаётди.

Шухрат АСЛАНОВ, Олий Мажлис Сенатининг Ёшлар, хотин-қизлар, маданият ва спорт масалалари қўмитаси аъзоси.

Сенат аралашувидан сўнг...

АССОСИЗ РАД ЭТИЛГАН ЛОЙИҲАЛАР ОВОЗ БЕРИШ БОСҚИЧИГА ЎТКАЗИЛДИ

Олий Мажлис Сенати аралашуви натижасида Олтинқул ва Улуғнор туманларидаги "Ташаббусли бюджет" лойиҳалари бўйича овоз бериш босқичига старт берилди.

Аввалроқ ушбу туманларда "Ташаббусли бюджет" жараёнининг жорий йилги иккинчи мавсумида тақдим қилинган лойиҳалар туман ишчи комиссиялари томонидан асоссиз равишда рад этилгани аниқланган ва шу муносабат билан Андижон вилояти ҳокимида лойиҳаларни белгиланган мезонлар асосида қайта кўриб чиқиш юзасидан сенатор сўрови юборилган эди.

Сўроғга мувофиқ лойиҳалар қайта кўриб чиқилди. Натижада Олтинқул туманида 57 та лойиҳа овоз бериш босқичига ўтказилди. Шунингдек, ушбу туманларда 39 та лойиҳа асосли рад этиш хулосаси билан қайтарилди.

"Очиқ бюджет" порталидаги дастлабки маълумотларга кўра, Улуғнор туманида жами 73 та лойиҳа тақдим қилинган бўлиб, шундан фақат 13 таси (18 фоиз) овоз бериш босқичига ўтказилган, қолган 60 та лойиҳа эса асосланган ҳолда рад этилган эди. Худди шунингдек, Олтинқул туманида 116 та лойиҳанинг фақат 22 таси (19 фоиз) саралашдан ўтган, 94 та лойиҳа эса асосланган ҳолда рад қилинган.

Шу муносабат билан мазкур туманлар бўйича саралашдан ўтган лойиҳалар юзасидан овоз бериш жараёни жорий йил 29 августдан бошлаб йўлга қўйилди.

«Халқ сўзи».

ХАЛҚПАРВАРЛИК, ИНСОНПАРВАРЛИКНИНГ АМАЛИЙ ИФОДАСИ

Ҳаётда адашган, қилмишига чин дилдан пушаймон бўлган кишиларни кечириб, уларга тўғри йўл топиши учун имкон бериш, қўллаб-қувватлаш асл инсоний қадриятлардандир. Бу яқин инсонини изтироб ва интизорлик билан қутаётган бутун бир оилани янгидан ҳаётга қайтариш билан баробар.

Акс садо

Сўнги йилларда қўлланган маҳкумларни афв этиш ва қайта ижтимоийлаштириш сиёсати амалда ўзининг ижобий натижаларини бермоқда. Чунки афв — бу айбдорни кечириб, қилмишидан қаттиқ пушаймон бўлганнинг узрини қабул қилишидир. Бу инстинтутнинг афзаллиги, икки томон манфаатлари учун адолатли ёндашув бўлиб, жабр етказувчи ва жабр кўрувчилар манфаатини бир хилда ҳимоя қилади.

Афв замирида нафақат кечиринмилик, балки юксак инсонпарварлик муҳассам. Сабаби, афв этилган шахсларнинг оила аъзолари, яқинлари ҳам бундай инсонпарварлик муносабатида баҳраманд бўлади. Адолатли жамиятда айбдорларни жазога тортишдан мақсад уларни жазолаб янада ашаддийлаштириш эмас, балки тўғри йўлга қайтариш, жамиятнинг тўлақонли аъзосига айлантиришидир.

Бир инсонни афв этиш билан кўплаб инсонларнинг кўнглида давлатга нисбатан ишончнинг мустаҳкамлаш мумкин. Шу боис адашиб, номақбул йўлга кирган, аммо кеч бўлса-да ўз қилмиши ҳақида тўғри йўлга қайтариш, жамиятнинг тўлақонли аъзосига айлантиришидир. Бир инсонни афв этиш билан кўплаб инсонларнинг кўнглида давлатга нисбатан ишончнинг мустаҳкамлаш мумкин. Шу боис адашиб, номақбул йўлга кирган, аммо кеч бўлса-да ўз қилмиши ҳақида тўғри йўлга қайтариш, жамиятнинг тўлақонли аъзосига айлантиришидир.

Мамлакатимиз мустақиллигининг 34 йиллиги арафасида Президентимиз томонидан имзоланган "Жазо муддатини ўтаётган, ўтган юрtdошларимизнинг соғлом ҳаётга қайтишига имкон бериш ва уларни қўллаб-қувватлаш борасида ишлар изчил давом эттирилади.

Мамлакатимиз мустақиллигининг 34 йиллиги арафасида Президентимиз томонидан имзоланган "Жазо муддатини ўтаётган, ўтган юрtdошларимизнинг соғлом ҳаётга қайтишига имкон бериш ва уларни қўллаб-қувватлаш борасида ишлар изчил давом эттирилади.

Одинамов ОТАХОНОВА, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати.

ШХТ саммити:

ЎЗБЕКИСТОН ТАШАББУСЛАРИ – МАМЛАКАТИМИЗ ВА МИНТАҚАНИНГ ЯНГИ РИВОЖЛАНИШ ЙЎЛИ САРИ ДАДИЛ ҚАДАМ

Айни кунларда мамлакатимиз Президентини Шавкат Мирзиёев Хитой Халқ Республикаси Раиси Си Цзиньпиннинг тақрифига биноан расмий ташриф билан ушбу мамлакатда бўлиб турибди. Ташриф дастурига мувофиқ, давлатимиз раҳбари 31 август — 1 сентябрь кунлари Тяньцзинь шаҳрида Шанхай ҳамкорлик ташкилоти Давлат раҳбарлари кенгашининг навбатдаги мажлиси ва "ШХТ плюс" форматидаги учрашувда иштирок этди.

ШХТга аъзо давлатлар раҳбарлари кенгаши мажлисида мамлакатимиз етакчиси Шавкат Мирзиёев ташкилотнинг сиёсий асосларини мустаҳкамлаш, минтақавий хавфсизлик соҳасида ҳамкорликни кенгайтириш, иқтисодий ва маданий-гуманитар ҳамкорликни ривожлантиришга қаратилган муҳим ташаббусларини илгари сурди.

Хусусан, Савдонни соддалаштириш тартиб-таомиллари тўғрисидаги битимни имзолаш, Стратегик материаллар бўйича минтақавий марказга асос солиш, мамлакатларимизда мувофиқлаштирилган сиёсат олиб бориш ва "яшил" энергетикани жадал ривожлантириш учун ШХТ Энергетика консорциуми, стартап ва инновацион лойиҳаларни қўллаб-қувватлаш учун Венчур компаниялари ҳамда жамғармалари тармоғи, мамлакатларимиз минтақаларини жалб қилган ҳолда, бизнес бўйича мулоқотларни йўлга қўйиш ва инвестицияларни илгари суриш учун Махсус электрон портал каби қатор янги кўп томонлама платформалар ва кооперацияни қўллаб-қувватлаш воситаларини ташкил этишни таклиф қилди.

Президентимиз илгари сурган бу ташаббуслар Ўзбекистон учун ташқи савдонни энгиллаштириш, инвесторларни жалб этиш, стартаплар учун янги молиявий манбалар оқиди. Энергия бозорини барқарор таъминотга эришилади. ШХТ давлатлари ўртасида ягона иқтисодий макон шаклланиди, рақамли ва "яшил" иқтисодиётнинг ривожланиши тезланиши. Бу нафақат иқтисодий манфаат келтиради, балки минтақани "яшил" энергетика, инновация ва бизнес интеграцияси марказига айлантиради. Ўз навбатида, бу янги иш ўринлари, юқори технологияли ишлаб чиқариш ва барқарор иқтисодий ўсиш учун мустаҳкам замин яратлади.

Бу ташаббусларнинг амалий аҳамияти жуда кенг ва бир неча муҳим йўналишларда намойён бўлади, жумладан, "яшил" энергетикани жадаллаштириш йўналишида ШХТ Энергетика консорциуми орқали мамлакатлар қайта тикланувчи энергия (қуёш, шамол, гидроэнергия) соҳасида кўшма лойиҳаларни амалга ошириши мумкин. Энергия тақчиллиги муаммоси камайд, экологик тоза манбаларга ўтиш тезлашади. Технология алмашинуви кучайиб, электр ишлаб чиқариш харажатлари арзонлашади.

Ғояларни намойиш этиш имкониятлари кенгайтирилади

Таъкидлаш жоизки, инновация ва стартапларни ривожлантириш йўналишида венчур компаниялар ҳамда жамғармалар тармоғи ёш ихтирочилар, стартапчилар ва инноваторларга молиявий кўмак беради. Янги технологиялар бозорига тезроқ кириб келади, минтақадa инновацион

саноат соҳасида ҳамкорлик тўғрисида баёнот ўз вақтида қабул қилинмоқда", деди Шавкат Мирзиёев.

Экологик бошқарувнинг янги босқичи

Иқтисод: "Иқлим ўзгаришига мослашиш, ҳавога заҳарли газларни чиқаришни камайтириш, экологик хавф-хатарларни баҳорат қилиш учун суъий интеллект технологияларини жорий этиш масалалари бўйича минтақавий платформани ишга тушириш зарур". Президентимизнинг бу ташаббусига экологик бошқарувнинг янги босқичи сифатида қараш мақсадга мувофиқ. Унинг жорий этилиши қатор ижобий натижаларга олиб келади:

Экологик хавфсизлик: атроф-муҳит мониторинги ва хавф-хатарларни прогноزلаш имкониятлари кенгайтирилади.

Президентимиз илгари сурган ташаббуслар Ўзбекистон учун ташқи савдонни энгиллаштириш, инвесторларни жалб этиш, стартаплар учун янги молиявий манбалар оқиди. Энергия бозорини барқарор таъминотга эришилади. ШХТ давлатлари ўртасида ягона иқтисодий макон шаклланиди, рақамли ва "яшил" иқтисодиётнинг ривожланиши тезланиши. Бу нафақат иқтисодий манфаат келтиради, балки минтақани "яшил" энергетика, инновация ва бизнес интеграцияси марказига айлантиради. Ўз навбатида, бу янги иш ўринлари, юқори технологияли ишлаб чиқариш ва барқарор иқтисодий ўсиш учун мустаҳкам замин яратлади.

Туризм ривожини — "Сайёҳлик йўлаги" ҳамда ШХТ туризм туризми альянсини нафақат сайёҳлик оқимини оширади, балки хизмат кўрсатиш соҳасида кўшимча иш ўринлари яратди ва иқтисодий фойда келтиради.

Халқ дипломатияси кучайиши — маданий ва гуманитар алмашинув давлатлар ўртасидаги сиёсий муносабатларни ҳам юмшатиб, узоқ муддатли шерикликни барқарорлаштиради. Бу ташаббуслар нафақат маданий-гуманитар соҳага, балки таълим, туризм, иқтисодиёт ҳамда халқаро муносабатларга ҳам сезиларли ижобий таъсир кўрсатади.

аҳамиятини бир неча йўналишларда кўришимиз мумкин. Жумладан, маданий-маънавий яқинлашув — халқ ижоди фестиваллари, халқаро танлов ва олимпиадалар миллиятлараро дўстликни мустаҳкамлаб, маданий алмашинуви жонлантиради. Бу эса халқлар ўртасидаги ишонч ва ўзаро хурматни оширади.

Таълим ва илмий интеграция — "ШХТ университети"нинг онлайн кампуси аъзо давлатлар талабалари ҳамда мутахассисларига ягона билим маконида таълим олиш имконини беради. Бу кадрлар тайёрлашда ҳамкорликни кенгайтиради ва рақобатбардosh мутахассисларни етиштиришга хизмат қилади.

Ёшлар учун имкониятлар — мунтазам ўтказиладиган танлов ва олимпиадалар ёшлар ташаббускорлигини рағбатлантириб, янги ғоялар ва инновациялар пайдо бўлишига замин яратлади.

Экологик хавфсизлик: атроф-муҳит мониторинги ва хавф-хатарларни прогноزلаш имкониятлари кенгайтирилади.

Ўзбекистон — «яшил» келажак сари Ўзбекистон замонавий ва истиқболли соҳаларга — рақамли иқтисодиёт ва «яшил» ривожланишга дадил қадам қўймоқда. Бу эса мамлакатимиз келажиги учун катта имкониятлар, халқимиз ҳаёти учун эса қулайлик ва сифатли яшаш шароитларини таъминлайди. Айни жараёнда мамлакатимизнинг халқаро нуфузли ташкилотлар, хусусан, "ICLEI" — (Барқарорлик учун маҳаллий ҳукуматлар ассоциацияси) билан ҳамкорлиги алоҳида ўрин тутди. Халқаро Нордик университети бу ҳамкорликнинг илмий-маърифий пойдеворини яратиб, халқаро тажрибаларни Ўзбекистонга олиб киришда муҳим роль ўйнамоқда.

Ўзбекистон — «яшил» келажак сари

Маълумки, "ICLEI East Asia" 2023 — 2025 йиллар давомида Ўзбекистондаги маҳаллий ҳокимиятлар билан барқарорлик йўналишида ҳамкорликни кучайтириди. Хитой — Ўзбекистон кам углеродли саноат учрашуви ва Сеул ОДА лойиҳалари

Шеразо МУСТАФОҚУЛОВ, Халқаро Нордик университети ректори, профессор.

Инсон қадри — улуг, хотираси — муқаддас

УНУТМАС МЕНИ БОҒИМ...

Бу муқаддас юрда инсон — азиз, унинг қадри — улуг, хотираси — муқаддас. Жонажон Ўзбекистонимиз мустақиллигининг ўттиз тўрт йиллиги арафасида имзоланган "Ўзбекистонда илм-фан, адабиёт, маданият ва санъат соҳаларини ривожлантиришга улкан ҳисса қўшган бир гуруҳ марҳум олим ва ижодкорларни муқофотлаш тўғрисида"ги Президент Фармони бу фикрнинг амалий тасдиғи бўлди.

Фармонга мувофиқ, мамлакатимизда илм-фан, адабиёт, маданият ва санъат соҳаларини ривожлантириш, жамиятимизда эзгулик ва адолат, ватанпарварлик ва баркиренглик тамойилларини мустаҳкамлаш йўлида фидокорона хизмат қилиб, авлодларга қолдирган бой мероси, сермазун ҳаёти ва инсоний фазилатлари билан эл-юрт хотирасидан чуқур жой эгаллаган бир гуруҳ марҳум олим ва ижодкорлар орденлар билан муқофотланди. Улар орасида халқимизнинг суюкли

шoirлари — Қуддус Муҳаммадий, Рауф Парфи, Тўра Сулаймон, Анвар Обиджон ва Муҳаммад Юсуф ҳам бор.

Шеърят — сўз санъати, адабий бойлик. У қалблардан жой олди, ўқувчи меҳрини қозонди, тилдан тилга, дилдан дилга ўтиб яшайверади. Шу маънода, чинакам шoirларнинг адабий мероси — абадиятга дахлдор. Маърифатпарвар, оташнафас шoir Усмон Носир шеърларидан бирида "Баргдек узилди кетсам, унутмас мени боғим", деб ёзганида айна ҳақиқатни назарда тутганди.

Инсон қадрини улуглаш, аждодлар хотирасини эъзозлаш, уларнинг ибратли ишларини кенг тарғиб этиш борасидаги эзгу саъй-ҳаракатларнинг узвий давоми сифатида Президентимиз Фармони билан муқофотланган халқ шoirларининг ижодий меросидан гулдаста хозирланди. Қуйида боқий сатрлар асосида тайёрланган шеърини туркум эътиборингизга ҳавола қилинмоқда.

ШЕЪРИМ, ОЧИЛ ДАСТУРХОН

Шеърим, очил дастурхон,
Шеърим — очик дастурхон.
Эл ўғли қилай меҳмон,
Бўлайин улкан мезбон.
Шoirингман меҳрибон,
Қилгим келар улкан иш,
Дунёда энг кўркем иш.
Шеър булогим қайна, жўш,
Шеържоним, бўл оққуш,
Шеърим ҳаёт боғбоним,
Шеър аскарим — посбоним.
Паҳлавон беозорим,
Қўнғиларни ёзарим,

Юрагим осмонисан,
Эл-юртим посбонисан,
Тинчлигим каптарисан,
Ўқувчим дафтарисан.
Қадрдон мактабимсан,
Юрагим, рубобимсан.
Сенсан қўшиқ, улкан куй,
Сен кирмаган бирон уй,
Сен бўлмаган байрам, тўй,
Қолмасин ҳеч бир элда.
Янгра шеърим, минг тилда.
Халқ юрагин макон эт,
Халқим қўнғилин осмон эт.

Ёқимли бўл ҳаводек,
Жон озиғим наводек,
Жон бағишла ўликка,
Завқ бағишла тирикка.
Шеър десам жоним эрир,
Жону жаҳоним эрир.
Онамнинг алласи шеър,
Ҳофизлар яллеси шеър.
Халқимга мададкорим.
«Ҳайт» туюга мадорим.
Шеърим, очил дастурхон,
Шеърим — очик дастурхон.

Қуддус МУҲАММАДИЙ,
Ўзбекистон халқ шoirи.

МУҚАДДАС ҚЎШИҚ

Ассалом, она юрт, тонглар ўлкаси,
Таъриф, тавсифининг йўқ ниҳояси.
Сенга бағишланур муқаддас қўшиқ,
Бу — ўзбек элининг ўз мадҳиси.

Қўхна ота юртим, қадим Туроним,
Ўз бешиқ, ўз тилим, шавкатим, шоним.
Етти иқлим ичра тенги топиламас —
Тупроқ, тоши олтин Ўзбекистоним.

То башар бор экан, бор экан кўём,
Бирлашган элга ёв отолмайғи тош.
Ёвқур йўқитларинг, лочин қизларинг
Ғанимлар олдида эзмаганлар бош.

Дастурхонинг очик, хирмони баланд,
Самовий тоғлари номига монанд.
Оламга машхур не зотлар Ватани,
Меҳринг қон-қардошлар меҳрига пайванд.

Сен — тошқин Жайхуним, теран Сайхуним,
Сен — менинг ўтмишим, сен — ёруғ куним.
Елкадош ўқалар билан ҳамнафас,
Шонли Туркистоним — Ўзбекистоним.

Гулинг гулзор бўлсин, қирларинг ўрмон,
Дарёларинг денгиз, қўлларинг уммон.
Худудинг даҳлсиз, яловинг юксак,
Сен — Шарқнинг машъали, сен — доруломон.

Тўра СУЛАЙМОН,
Ўзбекистон халқ шoirи.

СЎНМАС РУҲИМИЗДА МАТОНАТ АСЛО

Сўнмас руҳимизда матонат асло,
Аждодлар шарафи абадий яшар.
Муқаррам зиёсан, эй туркий Дунё,
Қўлагил, Аллоҳим, қўлагил, Башар.
Сўнмас руҳимизда матонат асло.

Жаҳонга, Инсонга муҳаббат порлар,
Ёлғиз Аллоҳимиз, чорлар Истиқлол.

Уйғон, турк Дунёси, муқаддас Турон,
Кўём, бошимиздан сочга кутлуғ нур.
Асл Турк юрти бу, қадим, навоқирон,
Темур умиди бу, Туркистон мағрур,
Уйғон, турк Дунёси, муқаддас Турон.

Рауф ПАРФИ,
Ўзбекистон халқ шoirи.

ТАЛАБАЛАР МАДҲИЯСИ

Ватанида Тоғж Маҳаллар тиклар султон —
Бобурлари, Бехзодлари, илм истанг.

Ҳақ йўлида сиз — илмининг умматлари,
Халқ йўлида ҳидоятчи, ҳимматлари.
Мадад бўлсин Яссавийнинг ҳикматлари,
Бобо Машраб баётлари, илм истанг.

Илм истанг, изингиздан ибрат ёғсин,
Ихлосингиз, шаҳдингиздан шиддат ёғсин.
Ортингиздан мағрур-мағрур миллат ёғсин —
Мулки Турон нажотлари, илм истанг!..

Алп ўғлонлар ўлкасидир Ўзбекистон,
Эркли элининг қанотлари, илм истанг.
Ярим жаҳон бунёд этган Соҳибқирон,
Алишернинг авлодлари, илм истанг.

Муҳаммад ЮСУФ,
Ўзбекистон халқ шoirи.

ФИЛДИРАГИ ЙЎҚДИР ВАТАННИНГ

(Бир "Игнабарг шеър"нинг давоми)

Кетолмади Бобур ҳам бошлаб,
Филдираги йўқдир Ватанингни.
Боролмас, минг чорла кўз ёшлаб,
Филдираги йўқдир Ватанингни.

Қумлоғини қирдириб бўлмас,
Тоғин бошқа қурдириб бўлмас,
Денгиз томон жилдириб бўлмас,
Филдираги йўқдир Ватанингни.

Тураверар ботқоғу жарни,
Саҳролари силжимас нари,

Суриб бўлмас саз иқлим сари,
Филдираги йўқдир Ватанингни.

Ватан деган инимиз битта,
Ватан билан динимиз битта,
Яхши-ёмон кунимиз битта,
Филдираги йўқдир Ватанингни.

Фидоликка шайликда — қудрат,
Эркимизни бой берсак мудраб,
Қочолмаймиз хорихжа судраб,
Филдираги йўқдир Ватанингни.

Мозорли халқ сондан ўчмайди,
Ёт миллатни ёт ер кучмайди,
Кимдир кўчар, Ватан кўчмайди,
Филдираги йўқдир Ватанингни.

Анвар ОБИДЖОН,
Ўзбекистон халқ шoirи.

ЮРТИМИЗ УМУМТАЪЛИМ МАКТАБЛАРИДА 2025/2026 ЎҚУВ ЙИЛИ БОШЛАНДИ

Факт ва рақамлар

Мамлакатимиз бўйлаб барча умумтаълим мактабларида янги — 2025/2026 ўқув йили дарс жараёнлари бугундан, яъни 2 сентябрдан бошланади.

Ўзбекистон Республикаси Мактабгача ва мактаб таълими вазирлиги хабарига кўра, умумтаълим мактабларидаги ўқув жараёнининг биринчи дарс соатларида "Ватан учун, миллат учун, халқ учун!" шiori остида "Келажак соати" дарслари ўтказилади.

Шунингдек, жорий йилда биринчи синфга қабул қилинадиган 738 минг нафардан зиёд ўқувчиларга 12 номдаги ўқув куролларидан иборат "Президент совғаси" тантанали топширилади.

Маълумот ўрнида айтиш жоиз, мустақиллигимизнинг 34 йиллиги байрами арафасида мамлакатимизда юзлаб янги мактаблар қурилиб, таъмирланиб фойдаланишга топширилди.

«Халқ сўзи».

Тошкентда умумтаълим мактабларининг юқори синф ўқувчилари давмати «Smart School» электрон дастури орқали назорат қилинади.

Халқ сўзи
Народное слово

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2020 йил 25 мартда Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буортма Г — 942. 10 554 нусxada босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қозғ бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

Газетанинг ҳақиқатга маълумотларини юқлаб олиш учун QR-коднинг телефонингиз орқали сканер қилинг.
ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона 71-259-74-51; котибхона 71-259-74-53;
эълонлар 71-259-74-87.

Таҳририятга келган қўлашлар тақриб қилинмайди ва муаллифга қайтарибмайлади.
Газетанинг мустақил берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жаавобгар.
Газета таҳририят компьютер марказида терилди ҳамда оператор М. Бегмуратов томонидан саҳифаланди.
Газетанинг полиграфик жиҳатдан сифатли чоп этилишига "Шарқ" нашириёт-матбаа акциядорлик компанияси масъул.
Босмаҳона телефони: 71-233-11-07.

• МАНЗИЛИМИЗ:
100066,
Тошкент шаҳри,
Ислон Каримов кўчаси, 55-уй.
Навбатчи муҳаррир — Ҳ. Қаршиев.
Мусаҳҳих — С. Исломов.

"Шарқ" нашириёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонаси. Корхона манзили:
Буюк Турон кўчаси, 41. ЎЗА якуни — 23.35 Топширилди — 00.10 1 2 3 4 5 6

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши,
Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Сенати Кенгаши